

faler jeg meget, at det foreliggende Lovforslag vedtages uforandret.

Dalsgaard: Som allerede bemærket skyldes dette Lovforslag et Andragende, der er indsendt fra de to Husmandskreditforeninger til Indenrigsministeriet, og hvori de fremsatte Ønsket om at faa Maksimumsvurderingsgrænsen forhøjet fra 8,000 til 10,000 Kr. for de Ejendomme, de kunne give Laan i. Dette Ønske er af Husmandskreditforeningerne begrundet ved den Prisstigning med Hensyn til de her omhandlede Ejendomme, der menes at være foregaaet siden 1904, da Grænsen blev forhøjet fra 6,000 til 8,000 Kr. Jeg erkender ligesom de andre Talere, at der siden 1904 er foregaaet en ikke ubetydelig Prisstigning paa dette Omraade, men det kan godt være, at den alligevel ikke er saa stor, at den alene kan være tilstrækkelig til at begrunde en saadan Forhøjelse af Vurderingernes Maksimalsum fra 8,000 Kr. til 10,000 Kr. Og jeg er heller ikke blind for, at naar man nu gaar til denne Forhøjelse, kommer man vel nok derved til i forøget Grad at aabne Adgang til Husmandskreditforeningerne for en hel Del Ejendomsbesiddere, som det ikke oprindeligt var Tanken at komme til Hjælp ad denne Vej, og som heller ikke have særlig Adkomst til at blive tagne under Armene af Loven. Men alligevel kan jeg ogsaa for mit Vedkommende anbefale Forslaget, som det foreligger, til uforandret Gennemførelse.

Der er nemlig ingen Tvivl om, at det vil gavne Husmandskreditforeningerne ret betydeligt, naar Vurderingsgrænsen bliver sat op fra 8,000 Kr. til 10,000 Kr. Ejendomme af denne Værdi ere som Regel særdeles gode og solide Panter, og det vil have Betydning for Husmandskreditforeningerne at faa Adgang til at give Laan i disse Panter. Det vil blandt andet have Betydning i den Retning, at det vil bidrage til, at Gennemsnitsstørrelsen for Foreningernes Laan bliver højere; og det vil igen bidrage til, at Administrationsprocenten vil blive lavere. Og det spiller en ikke ringe Rolle for disse Kreditforeninger; thi deres Administration er i Forhold til Hovedstolen meget dyrere end Administrationen i de fleste andre Kreditforeninger; det kan ikke være anderledes, fordi de have de mange Laan i Forhold til Hovedstolen. Endelig vil det sikkert ogsaa bidrage til, at Tabsprocenten vil blive mindre for Husmandskreditforeningerne, naar de faa Adgang til at give Laan paa disse

Panter, her er Tale om, og det vil have nogen Betydning i hvert Fald for den jydsk Kreditforening. Det er ogsaa en Fordel for Ejerne af Ejendomme mellem 8,000—10,000 Kr.s Værdi, at de faa Adgang til at kunne optage Laan i Husmandskreditforeningerne. Det er langt fra sikkert, at de altid ville have Fordel af at tage deres Laan der; det beror jo paa saa mange Forhold, som jeg ikke her skal komme ind paa, men det er i hvert Fald en Fordel for disse Ejere, at de faa Adgang til at kunne gaa til Husmandskreditforeningerne, naar de tro, det er det rette, medens de fremdeles kunne gaa til de andre Kreditforeninger, naar de se deres Fordel derved. — Jeg ser heller ikke, at det kan skade andre Interesser, at Husmandskreditforeningerne faa denne Begunstigelse. Det kan ikke skade de andre Kreditforeninger, i hvert Fald ikke i nævneværdig Grad — de ere enten store nok allerede, eller de kunne blive det alligevel —, og det kan heller ikke skade Statskassens Interesser i nævneværdig Grad, det kan i hvert Fald ikke forøge Faren ved Rentegarantien, tværtimod; og den Smule Omkostninger, det kan paaføre Statskassen ved Dækningen af Vurderingsudgifterne og ved Stempelbegunstigelsen, er jo ikke af megen Betydning.

Jeg kan derfor, som sagt, anbefale Forslaget. Men jeg skal ikke tilbageholde den Bemærkning, som, saa vidt jeg opfattede den første ærede Taler (Johnsen), falder godt i Traad med hans Syn paa Sagen, at jeg er tilbøjlig til at tro, at det ikke vil være rigtigt senere at gaa højere med Vurderingsgrænsen end til de 10,000 Kr., som vi nu forhaabentlig komme til. Skal man til at hjælpe de Ejendomsbesiddere, der have Ejendomme til en Værdi ud over 10,000 Kr., er det for mig tvivlsomt, om der er Grund til at gøre Forskel; saa maa man vist se at hjælpe store og smaa til sammen. Med disse Bemærkninger skal jeg paa det bedste anbefale Forslaget.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Jeg takker for den almindelige Tilslutning, som Lovforslaget har faaet her i Tinget.

Det ærede 2det Medlem for 8nde Kreds (Johnsen) og det ærede 11te kongevalgte Medlem (Berthelsen) talte om Forholdene i Købstæderne og mente, at der ogsaa var Anledning til at komme ind paa at oprette lignende Foreninger som dem, her er Tale om, i Købstæderne. Jeg skal i den Anledning oplyse, at jeg er begyndt at undersøge dette Spørgsmaal, og at det ogsaa er